

Životné jubileá

Čestná členka SBS RNDr. Dana Bernátová, CSc. jubiluje

Pri pohľade na mladistvý vzhľad, temperament a neustálu činnosť niektorých kolegyň sa mi akosi nechce veriť, že už prekročili hranicu dôchodkového veku. Patrí k nim aj Danka Bernátová, vynikajúca a zanietená botanička, zároveň výnimočný, vzácny človek, s ktorou ma botanické osudy spájajú už takmer 35 rokov.

Narodila sa 11. 6. 1947 vo Vrútkach, kde navštevovala základnú školu aj strednú všeobecno-vzdelávaciu školu. Záujem o prírodu ju v roku 1965 priviedol k štúdiu biológie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, kde sa zamerala na systematickú botaniku. Štúdium ukončila v r. 1970 štátnicami a obhajobou diplomovej práce *Morfologická a cytologická analýza druhu Ranunculus pseudomontanus Schur a druhu Ranunculus oreophilus M. Bieb. na Slovensku*.

Vďaka usmerneniu svojho školiteľa, doc. RNDr. Jozefa Májovského, nastúpila 1. 8. 1970 na vznikajúce Biologické pracovisko Univerzity Komenského v Turčianskej Štiavničke (po reorganizácii a presťahovaní nesúce súčasný názov Botanická záhrada UK, pracovisko Blatnica), kde pracuje doteraz, od r. 1986 ako vedúca pracoviska. V r. 1974, po obhájení rigorózne práce *Floristické pomery pahorkov medzi Turčianskou Štiavničkou a Sklabinským Podzámkom* a vykonaní rigorózných skúšok na Prírodovedeckej fakulte UK, získala titul RNDr. Po odovzdaní (PriF UK, 1986) a úspešnom obhájení kandidátskej dizertačnej práce *Fytoecenologická charakteristika florogeneticky významných stanovišť Veľkej Fatry* jej bola v r. 1988 udelená vedecká hodnosť kandidát biologických vied (CSc.). V r. 2002 jej bol Atestačnou komisiou UK priznaný kvalifikačný stupeň IIa (samostatný vedecký pracovník).

Svoju vedeckú dráhu začínala ako odborný asistent, s poverením podieľať sa na zabezpečení terénnej výuky a praxe študentov botanických katedrií Prírodovedeckej fakulty UK, budovaní dokumentačných zbierok a štúdiu vegetácie Veľkej Fatry, Malej Fatry a Západných Tatier. V chátrajúcom, len z malej časti renovovanom kaštieli Révayovcov, ktorý sa podľa pôvodných zámerov mal stať obdobou akademických Smoleníc, v neľahkých existenčných a viac než skromných pracovných podmienkach, s minimom potrebného prístrojového vybavenia a odbornej literatúry, viac-menej v odlúčení od vedeckých a pedagogických pracovísk v Bratislave, avšak s neutíchajúcou túžbou bádať, poznávať, objavovať... Sprvu s nepatrným, ale postupne sa rozširujúcim kolektívom spolupracovníkov sa jej, napriek počiatočným ťažkostiam, podarilo vybudovať uznávané vedecké pracovisko s dobre vybavenou knižnicou a medzinárodne evidovanou herbárovou zbierkou (BBZ). S kolegami z botanických katedrií PriF UK a Botanickej záhrady UK v Bratislave spolupracovala na riešení viacerých úloh štátneho plánu základného výskumu. Po vzniku vedeckej grantovej agentúry MŠ SR a SAV (VEGA) na začiatku 90. rokov sa zapojila do riešenia vedeckých projektov riešených buď priamo na pracovisku (viackrát ako zodpovedný riešiteľ) alebo v spolupráci s ďalšími vedeckými a pedagogickými pracoviskami (Botanický ústav SAV Bratislava, Technická univerzita Zvolen).

Od drobných floristických článkov, neskôr významných prvnálezov pre Veľkú Fatru až Západné Karpaty, sa postupne prepracovala k taxonomickým prácam. Tu treba osobitne vyzdvihnúť motivačnú a plodnú spoluprácu s doc. Májovským. Oboch ich spájala vzájomná úcta, úprimné priateľstvo a neutíchajúci záujem o špecifika vývoja flóry Západných Karpát. Ich tvorivé myslenie, spoločný terénny výskum, dlhé hodiny bádania nad herbárovým materiálom, nespočetné

pracovné diskusie a konzultácie priniesli zaujímavé a významné taxonomické novinky. Svojimi objavmi potvrdili jeden z významných aspektov Západných Karpát vo vývoji stredo európskej flóry ako dôležitého refúgia a zároveň miesta vzniku nových taxónov. Spolupracovali najmä pri štúdiu autochtónnych západokarpatských populácií rodov *Sorbus* a *Poa*, v rámci ktorých opisali viacero pre vedu nových, úzko endemických taxónov. Aj pri výsledkoch samostatného bádania, napr. pri odlíšení nového poddruhu maku tatranského (*Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae*) zo skalných previsov Veľkej Fatry či opise vnútrodruhovej variability tučnice obyčajnej (*Pinguicula vulgaris*) na území Slovenska, jej bol pán docent vždy vdáčným konzultantom a oponentom.

Svoje nálezy od začiatku dokumentovala aj fytoecnologickými zápismi. Vo fytoecológii sa sprvu orientovala najmä na skalné a mačínové spoločenstvá, kde postupne v spoluautorstve opísala niekoľko nových rastlinných spoločenstiev, zväčša z etrémnych, ťažko prístupných stanovišť (strmé závery rozsiahlych nivačných depresí, skalné steny a police). Túžba spoznať dosiaľ neprebádané prírodné objekty ju čoskoro privedla k mimoriadne náročnému štúdiu reliktných fytoecnoz skalných previsov. Sprvu sama, neskôr v spolupráci s horolezecky zdatným kolegom Jankom Obuchom preskúmala previsové dutiny vo Veľkej Fatre, Chočských vrchoch, Nízkych a Belianskych Tatrách, na Muránskej planine, v Slovenskom raji i Slovenskom krase. Získaný materiál sa stal základom opisu celého radu asociácií i osobitného zväzu *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae*. Popri tom objavila viacero mimoriadne vzácných rastlinných druhov, viazaných na refúgiálne stanovišťa skalných previsov (obzvlášť významný je nález exklávneho výskytu *Arabis nova* vo Veľkej Fatre). Nemenej náročné bolo aj viacročné štúdium reliktných porastov kosodreviny na exponovaných stanovištiach vápencovo-dolomitových vrcholov, v priateľskej spolupráci s Jankou Uhlířovou. Výskum biotopov v povodí rieky Turiec a jej prítokov, iniciovaný Správou Národného parku Veľká Fatra, rozvinul jej záujem o bližšie poznanie špecifickej kombinácie miestnych stanovišť, najmä však vegetácie mokradí. Aj toto štúdium prinieslo ovocie v podobe zápisov mnohých vzácných, dovtedy z Turčianskej kotliny neuvádzaných fytoecnoz a lokalít vzácných a ohrozených taxónov cievnatých rastlín (z najvýznamnejších spomeniem aspoň *Carex buxbaumii*) a machorastov (*Sphagnum brevifolium*). V poslednom období ju zaujala svojrázna flóra a vegetácia mokradí hornej Oravy, ktorú skúma v úzkej spolupráci s dôverným znalcom tamojšieho rastlinstva Vladom Míгром. Spomedzi doterajších publikačných výstupov zaujme najmä informácia o prvom doložení výskytu vzácného boreálneho druhu *Carex vaginata* na území Slovenska.

Už od svojich profesionálnych začiatkov spolupracovala s inštitúciami štátnej ochrany prírody. Začiatkom 70. rokov sa zúčastnila komplexného prírodovedného výskumu Bralnej Fatry v priestore Gaderskej a Blatnickej doliny, kde získala cenné odborné skúsenosti po boku Dr. Karla Kubáta. Aj neskôr úzko spolupracovala so správami veľkoplošných chránených území, najmä Veľkej a Malej Fatry. Aktívne a zásadovo presadzuje erudované odborné stanoviská súvisiace s environmentálnou problematikou, vytrvalo upozorňuje na nežiaduce zásahy do prirodzených ekosystémov. Výsledkom dlhoročnej spolupráce sú početné správy z inventarizačných výskumov, odborné podklady pre vyhlásenie maloplošných chránených území, k posudzovaniu vplyvov plánovanej výstavby rôznych objektov na životné prostredie, kapitoly v územných priemetroch ochrany prírody, ale aj súčasná podoba vyhlášky o chránených druhoch rastlín.

Nadovšetko miluje vlastný terénny výskum – túžbe po poznaní neváha obetovať čas, námahu, nezriedka riskujúc aj vlastné zdravie. Podobne ako jej blatnickej predchodkyňi, prvej slovenskej botaničke Izabele Textorisovej, je jej botanika ozajstnou *scientia amabilis*. Dlhé hodiny však dokáže trpezlivo stráviť i nad lupou a určovacími kľúčmi. Popri terénnom výskume a budovaní herbára nezabúda ani na publikačnú činnosť, čoho dokladom sú desiatky pôvodných floristických,

taxonomických a fytoecenologických prác a príspevkov. Široká paleta poznatkov logicky vyústila do spolupráce na celonárodných dielach, akými sú Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR – Vyššie rastliny, Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska, edície Flóra Slovenska a Rastlinné spoločenstvá Slovenska či Katalóg biotopov Slovenska; mnohé jej poznatky sú dôležitými podkladmi aj pre súborné botanické práce nadnárodného charakteru, napr. pre Atlas Florae Europaeae. Takmer 40 rokov trepezlivo zbierané poznatky o flóre a vegetácii Veľkej Fatry zúročila ako jedna z hlavných autoriek publikácie *Príroda Veľkej Fatry*. Celý jej doterajší výskum charakterizuje úzka spolupráca, či už priamo v teréne alebo pri spracúvaní výsledkov, s kolegami z rôznych botanických pracovísk zo Slovenska i z okolitých štátov, čoho dokladom je aj nižšie uvedený súpis publikovaných prác.

Svoje poznatky a skúsenosti odovzdáva študentom botaniky vedením terénnych exkurzií, v prípade záujmu aj príležitostnými špecializovanými prednáškami na Katedre botaniky PriF UK; diplomantom a doktorandom ochotným poskytnutím erudovaných konzultácií či posudzovaním ich prác. Zúročila ich aj vo viacerých významných funkciách: v r. 1990–1998 bola členkou komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác v odbore botanika, v r. 1992–1995 externou členkou Vedeckej rady Botanického ústavu SAV. Od r. 1991 je členkou Vedeckej rady pre činnosť Botanickej záhrady UK, od r. 2002 členkou redakčnej rady botanickej série časopisu *Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae* (od ročníka 42, 2005 s novým názvom *Acta botanica Universitatis Comenianae*). Bola tiež členkou Poradného zboru pre ochranu flóry pri ŠOP SR a členkou Komisie Predsedníctva SAV pre životné prostredie, subkomisie pre biodiverzitu.

Dr. Bernátová je dlhoročnou členkou Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV. Na jej činnosti sa aktívne podieľala viacerými prednáškami v rámci prednáškových cyklov, najmä však prípravou niekoľkých významných podujatí organizovaných Spoločnosťou alebo jej zložkami (spolu s vedením exkurzií), ako napr. 5. medzinárodné sympóziu o synantropnej flóre a vegetácii (Martin, august 1988) či 6. zjazd Slovenskej botanickej spoločnosti (Blatnica, jún 1994). Podieľala sa aj na príprave a vedení viacerých medzinárodných exkurzií územím Veľkej a Malej Fatry, napr. exkurzie XIV. Medzinárodného botanického kongresu (1987) či medzinárodnej botanickej exkurzie „Westkarpathen 1994“. V r. 1993–1995 bola členkou Hlavného výboru SBS. Spoločnosť ocenila jej činnosť udelením titulu Zaslúžilý člen SBS (1997) a Čestný člen SBS, spolu s udelením Holubyho pamätnej medaily (2007).

Jej citlivej, vnímavej duši je veľmi blízka poézia, najmä básne M. Haľamovej, A. Plávku, M. Rúfusa. Živo sa zaujíma aj o našu národnú históriu – popri tej nedávno minulej aj o životné osudy významných národných dejateľov, vrátane prírodovedcov. Už počas vyššie spomenutého komplexného prírodovedného výskumu Gaderskej a Blatnickej doliny ju svojou ľudovou architektúrou, pamätihodnosťami (žiaľ, aj tu postupne nenávratne miznúcimi) a celkovou udržiavanosťou očarila obec Blatnica, súčasné sídlo ňou vedeného pracoviska.

Popri mojich dvoch významných učiteľoch a vzácných priateľoch – prof. Ladislavovi Šomšákovi a Dr. Ing. Deziderovi Magicovi – aj Danka Bernátová ovplyvnila môj profesionálny rast. Dodnes si pamätám na jej srdečné, priateľské privítanie na schodoch kaštieľa v Turčianskej Štiavničke v deň môjho nástupu do práce, na prvé spoločné botanizovanie vo Veľkej Fatre a v Západných Tatrách, radosť z opisu prvej asociácie... Ochotne sa so mnou delila o svoje poznatky a rovnako ochotne ich odovzdáva ďalším, mladším kolegom.

V mene Spoločnosti, kolegov a priateľov i svojom jej do ďalších rokov želám mnoho zaujímavých nálezov, spokojností, potešenia z práce, to všetko podmienené a poistené dobrým zdravím.

JÁN KLIMENT

Bibliografia prác RNDr. Dany Bernátovej, CSc.

a) publikované práce

1974

Bernátová, D. & Birková, A. Rastlinstvo parku v Turčianskej Štiavničke a v okolí. Kmetianum. 3: 235–242.

1976

Bernátová, D. Predbežný floristický príspevok z Veľkej Fatry. Kmetianum. 4: 191–213.

– . Výskyt *Malaxis monophyllos* (L.) Sw. a *Androsace chamaejasme* Wulf. vo Veľkej Fatre. Kmetianum. 4: 285–286.

1977

Bernátová, D. *Androsace chamaejasme* Wulf. a *Equisetum pratense* Ehrh. vo Veľkej Fatre. Biológia (Bratislava). 32: 293–294.

1979

Bernátová, D. *Cotinus coggygria* Scop. v Gaderskej doline vo Veľkej Fatre. Biológia (Bratislava). 34: 339–341.

– . Poznámky k rozšíreniu niektorých rastlinných druhov vo Veľkej Fatre. Kmetianum. 5: 171–175.

Bernátová, D. & Škovirová, K. Rastlinstvo Sučian a okolia. In Beláčik, P. et al. Sučany. Osveta, Martin, p. 19–21.

1980

Bernátová, D. & Kubát, K. Floristické pomery Blatnickej doliny a Gaderskej doliny. Výsk. Práce z Ochr. Prír. 3B: 143–184.

Bernátová, D. & Škovirová, K. Najnižšia lokalita *Papaver tatricum* (Nyár.) Ehrend. v Západných Karpatoch. Biológia (Bratislava). 35: 761–763.

1981

Bernátová, D. & Hajdúk, J. *Carex pilosa* Scop. na hornej hranici lesa vo Veľkej Fatre. Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy. 27: 17–25.

Bernátová, D. & Škovirová, K. *Veronica aphylla* L. na Suchom vrchu vo Veľkej Fatre. Biológia (Bratislava). 36: 319–320.

– . O botanických výskumoch Veľkej Fatry. Z Minul. a Prítomn. Turca. 5: 184–200.

Šomšák, L., Bernátová, D. & Majzlanová, E. *Saxifraga caesia* L. vo Veľkej Fatre. Biológia (Bratislava). 36: 81–83.

1982

Bernátová, D. & Kliment, J. *Sesleria variae-Caricetum approximatae* – nové rastlinné spoločenstvo v centrálnych pohoroch Západných Karpát. Preslia. 54: 341–348.

Bernátová, D. & Majzlanová, E. *Lycopodiella inundata* (L.) Holub na Sucheji Hore. Biológia (Bratislava). 37: 529.

Bernátová, D., Kliment, J. & Škovirová, K. *Hedysarum hedysaroides* (L.) Schinz et Thell. subsp.

Životné jubileá

- hedysaroides* vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 37: 527–528.
- . Flóra a nelesné fytoocenózy Štátnej prírodnej rezervácie Čierny kameň vo Veľkej Fatre. *Ochr. Prír.* (Bratislava). 3: 137–152.
- Bernátová, D., Škovirová, K. & Kliment, J. Flóra súčasného a projektovaného územia Štátnej prírodnej rezervácie Čierny kameň vo Veľkej Fatre. *Kmetianum*. 6: 5–80.
- . Rastlinstvo okresu Martin. In Nahálka, M., Vestenický, K. & Zacharová, K. (eds). *Spravidca XVIII. tábora ochrancov prírody*. ONV-odbor kultúry, Martin, sine pag.
- Hajdúk, J., Bernátová, D. & Kliment, J. Poznámky k ekológii brečtanu popínavého (*Hedera helix* L.) vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 37: 449–456.
- Kliment, J., Bernátová, D. & Škovirová, K. Lesné spoločenstvá Čierneho kameňa. *Ochr. Prír.* (Bratislava). 3: 155–169.

1983

- Bernátová, D. *Androsace villosa* L. – nový druh československej flóry. *Biológia* (Bratislava). 38: 903–905.
- Bernátová, D. & Kliment, J. Príspevok k flóre navrhovanej ŠPR Biela skala. In Vestenický, K. & Čuboňová, K. (eds). *Prehľad odborných výsledkov XVIII. tábora ochrancov prírody*. ONV-odbor kultúry, Martin, p. 77–86.
- Bernátová, D. & Medovič, J. *Blechnum spicant* (L.) Roth vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 38: 918.
- Bernátová, D. & Petrik, A. Ďalšie lokality *Carex rupestris* All. na Slovensku. *Biológia* (Bratislava). 38: 491–494.
- Hajdúk, J., Bernátová, D. & Kliment, J. *Tilia platyphyllos* Scop. subsp. *cordifolia* (Besser) C. K. Schneid. v Krivánskej Malej Fatre nad hornou hranicou lesa. *Biológia* (Bratislava). 38: 913–917.

1984

- Hajdúk, J., Bernátová, D. & Kliment, J. Zoznam rastlín s perzistentnými živými listami cez zimné obdobie. In Zima, M. & Kubová, A. (eds). *Zborník referátov 4. zjazdu Slovenskej botanickej spoločnosti SAV, Nitra 27.–31. 8. 1984*. Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre, Nitra. p. 375–381.

1985

- Bernátová, D. & Kliment, J. Príspevok k flóre Štátnej prírodnej rezervácie Suchý v Krivánskej Fatre. *Ochr. Prír.* (Bratislava). 6: 53–55.

1986

- Bernátová, D. *Erysimum hungaricum* Zapař. [*E. wahlenbergii* (Ascherson et Engler) Borbás] vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 41: 937–938.
- . *Crepis sibirica* L. v Krivánskej Malej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 41: 939–940.
- . *Erysimum wittmannii-Hackelion deflexae* all. nov. vo Veľkej Fatre. *Severočeskou Prír.* 19: 55–59.
- . Vyššie rastliny. In Vestenický, K. & Vološčuk, I. (eds). *Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. Príroda*, Bratislava. p. 95–101.
- Bernátová, D. & Uhlířová, J. Doplnok k rozšíreniu ostrice skalnej (*Carex rupestris* All.) vo Veľkej

Fatre. *Biológia* (Bratislava) 41: 75–77.

Bernátová, D., Medovič, J., Hanulová, E., Sobotka, J. & Škovirová, K. Príspevok k flóre Štátnej prírodnej rezervácie Šrámková. *Ochr. Prír.* (Bratislava). 7: 267–274.

Škovirová, K. & Bernátová, D. Nelesné spoločenstvá. In Vestenický K. & Vološčuk, I. (eds). *Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. Príroda*, Bratislava, p. 101–109.

Uhlířová, J. & Bernátová, D. Nové lokality bradáčika srdcovitého [*Listera ovata* (L.) R. Br.] vo Veľkej Fatre a v Slovenskom raji. *Biológia* (Bratislava). 41: 495–497.

1987

Bernátová, D. Druhy skalných previsov na území Gaderskej a Blatnickej doliny vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 42: 89–94.

Bernátová, D., Dúbravcová, Z., Feráková, V., Grulich, V., Háberová, I., Jeník, J. & Križo, M. XIV International Botanical Congress. Guide to Excursion No. 22. Berlin. 52 p.

1988

Bernátová, D. & Kliment, J. *Potentilla crantzii* (Crantz) Beck ex Fritsch vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 43: 479–480.

Bernátová, D. & Schwarzová, T. *Chenopodium foliosum* (Moench) Aschers. – Durchblätter Erdbeerspinat in der Slowakei ursprünglich. In Zaliberová M. et al. (eds). *Symposium Synanthropic Flora and Vegetation 5*, Martin. p. 33–37.

Bernátová, D. & Škovirová, K. *Arabis nova* Vill. (*A. saxatilis* All.) v Československu. *Biológia* (Bratislava). 43: 475–478.

1989

Bernátová, D., Kliment, J. & Jarolímek, I. Floristické podmienky Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. *Ochr. Prír.* (Bratislava). 10: 101–124.

1990

Bernátová, D. & Kliment, J. *Astragalo australis-Seslerietum tatrae* ass. nova na odkryvoch mezozoika krížňanského príkrovu vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Bratislava). 45: 723–729.

1991

Bernátová, D. Rastlinné spoločenstvá pod skalnými prevismi vo Veľkej Fatre. *Preslia*. 63: 21–26.

Bernátová, D. & Kliment, J. Rastlinstvo. In *Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra*. Obzor, Bratislava, sine pag.

Bernátová, D. & Obuch, J. Spoločenstvá zväzu *Erysimo wittmannii-Hackelion deflexae* Bernátová 1986 v Nízkyh Tatráh. *Biológia* (Bratislava). 46: 413–418.

1992

Bernátová, D. & Obuch, J. Rock shelter phytocoenoses of association *Poo nemoralis-Hackelietum deflexae* Bernátová 1991 in the Muránska planina (plateau). *Biológia* (Bratislava). 47: 581–583.

Bernátová, D., Kliment, J. & Obuch, J. Doplnok k rozšíreniu kozinca previsnutého (*Astragalus penduliflorus* Lam.) vo Veľkej Fatre. *Bull. Slov. Bot. Spoločn.* 14: 5–7.

Bernátová, D., Obuch, J. & Kliment, J. *Cotoneaster niger* Fries vo Veľkej Fatre. *Biológia* (Brati-

slava). 47: 358–360.
Obuch, J. & Bernátová, D. *Hackelia deflexa* (Wahlenb.) Opiz v Slovenskom raji. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 14: 30–32.

1993

Bernátová, D. & Škovirová, K. *Scorzonera purpurea* L. v Turčianskej kotline. Biológia (Bratislava). 48: 401–403.
Bernátová, D., Kliment, J., Uhlířová, J. & Jarolímek, I. Floristické pomery Chráneného náleziska Suchý vrch vo Veľkej Fatre. Ochr. Prír., Nat. Tutela. 2: 99–117.
Bernátová, D., Škovirová, K., Kliment, J., Obuch, J. & Topercer, J. *Dactylorhiza maculata* (L.) Soó subsp. *transilvanica* (Schur) Soó in the Kremnické vrchy Mts. Biológia (Bratislava). 48: 389–390.
Bernátová, D., Topercer, J., Kliment, J. & Obuch, J. Hlavné výsledky komplexného biologického výskumu v projektovanom území vodárenskej nádrže Turček. In Ochrana rieky Turiec. Zborník zo seminára. Martin, sine pag.
Kliment, J., Bernátová, D., Obuch, J. & Topercer, J. Poznámky k rozšíreniu niektorých vzácnejších druhov rastlín vo Veľkej Fatre. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 15: 53–56.

1994

Bernátová, D. & Uhlířová, J. *Globulario cordifoliae-Caricetum humilis* ass. nova in the rocky part of the Veľká Fatra Mts. Biológia (Bratislava). 49: 1–11.
Bernátová, D., Obuch, J. & Kliment, J. Rozšírenie niektorých druhov rastlín vo Veľkej Fatre: doplnky k Flóre Slovenska IV/3. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 16: 89–91.
Bernátová, D., Kliment, J., Kochjarová, J., Obuch, J. & Uhlířová, J. Poznámky k rozšíreniu, ekológii a fytoocenológii *Conioselinum tataricum* Hoffm. na Slovensku. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 16: 54–58.
Bernátová, D., Topercer, J., Obuch, J. & Kliment, J. Doplnok k výsledkom komplexného biologického výskumu v projektovanom zátopovom území Vodárenskej nádrže Turček. In Kadlečík, J. (ed.). Turiec 1992. Zborník odborných výsledkov inventarizačných výskumov v povodí rieky Turiec a XXVIII. Tábora ochrancov prírody Turček 1992. OV SZOPK, Martin, p. 47–48.
Kliment, J., Bernátová, D. & Obuch, J. On the cenology of *Conioselinum tataricum* Hoffm. in Slovakia. Biologia (Bratislava). 49: 13–18.
Topercer, J., Bernátová, D., Škovirová, K., Obuch, J. & Kliment, J. Biologický prieskum suchozemských nívných ekosystémov v priestore Turček – Sklené. In Kadlečík, J. (ed.). Turiec 1992. Zborník odborných výsledkov inventarizačných výskumov v povodí rieky Turiec a XXVIII. Tábora ochrancov prírody Turček 1992. OV SZOPK, Martin. p. 23–46.

1995

Bernátová, D. & Obuch, J. K poznaniu spoločenstiev zväzu *Erysimio wittmannii-Hackelion deflexae* Bernátová 1986 v Chočských vrchoch. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 17: 111–114.
Bernátová, D., Jarolímek, I. & Kliment, J. The *Poa glauca* group in Slovakia. Biologia (Bratislava). 50: 23–24.
Bernátová, D., Kliment, J., Obuch, J. & Topercer, J. K výskytu *Hieracium pilosum* v slovenskej časti Západných Karpát. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 17: 72–74.
Bernátová, D., Kliment, J. (eds.), Obuch, J., Topercer, J. & Uhlířová, J. Regionálny zoznam vzác-

nych a ohrozených taxónov vyšších rastlín vo Veľkej Fatre. In Topercer, J. (ed.). Diverzita rastlinstva Slovenska. Zborník referátov zo VI. zjazdu Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV, Blatnica 6.–10. júna 1994. Slovenská botanická spoločnosť pri SAV v Bratislave, Nitra. p. 35–46.

Kochjarová, J. & Bernátová, D. Chromosome numbers of several rare, endangered and endemic species of the flora of Slovakia. *Biologia* (Bratislava). 50: 27–31.

1996

Bernátová, D. & Košel, V. 1110000 Skalný previs (výklenok, abri). In Ružičková, H., Halada, L., Jedlička, L. & Kalivodová, E. (eds). Biotopy Slovenska. Ústav krajiny ekológie SAV, Bratislava. p. 133–134.

Bernátová, D., Kliment, J. & Uhlířová, J. *Orobancha alsatica* in the Veľká Fatra Mts. *Biologia* (Bratislava). 51: 381–382.

Bernátová, D., Obuch, J. & Kliment, J. Floristicko-fytcenologické paberky z vysokých pohorí Západných Karpát. *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, 18: 61–66.

Bernátová, D., Kliment, J., Kochjarová, J., Obuch, J. & Topercer, J. Skúsenosti s riešením grantových úloh v BZ UK na pracovisku Blatnica. In 27. konferencia českých a slovenských botanických záhrad. Zborník príspevkov. Botanická záhrada UK, Bratislava. p. 8–19.

Kliment, J. & Bernátová, D. Nesprávne a pochybné floristické údaje z Veľkej Fatry – predbežný zoznam. *Bull. Slov. Bot. Spoločn.* 18: 52–61.

Májovský, J. & Bernátová, D. *Sorbus pekarovae* sp. nova – a new hybridogenous species from the Veľká Fatra Mts. *Biologia* (Bratislava). 51: 23–26.

1997

Bernátová, D. & Májovský, J. The *Poa glauca* group in the Western Carpathians I.: *Poa margilicola* sp. nova. *Biologia* (Bratislava). 52: 27–31.

Baranec, T., Talapka, S., Jelšovský, R. & Bernátová, D. Výskyt druhov rodu *Cotoneaster* Medic. vo Veľkej Fatre. In Baranec, T. (ed.). III. Dendrologické dni. Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra. p. 158–163.

1998

Bernátová, D. & Májovský, J. *Poa* L. *Sorbus* L. emend. Crantz. In Marhold, K. & Hindák, F. (eds). Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda, Bratislava. p. 569–570, 629–631.

Bernátová, D., Kliment, J. & Benčaťová, B. Veľká Fatra. In Benčaťová, B. & Ujházy, B. (eds). Floristický kurz Zvolen 1997. Technická univerzita, Zvolen. p. 9–10.

Bernátová, D., Uhlířová, J. & Topercer, J. Aktuálne poznatky o subalpínskej vegetácii Krivánskej Fatry a návrhy na jej mamažment. In Korňan, M. (ed.). Výskum a ochrana Krivánskej Fatry. Správa Národného parku Malá Fatra, Varín. p. 49–51.

Májovský, J., Bernátová, D., Obuch, J. & Topercer, J. *Sorbus margittaitana*, an endemic species of Krivánska Fatra Mts. *Biologia* (Bratislava). 53: 29–35.

Uhlířová, J. & Bernátová, D. Doplnok k regionálnemu zoznamu vzácnych a ohrozených taxónov vyšších rastlín Veľkej Fatry. *Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy*. 44: 3–7.

1999

Bernátová, D. & Feráková, V. *Androsace villosa* L., *Cyclamen fatrense* Halda et Soják, *Saxifraga*

Životné jubileá

- mutata* L., *Sisymbrium austriacum* Jacq. In Čeřovský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š. & Procházka, F. (eds). Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5. Vyššie rastliny. Príroda, Bratislava. p. 33, 121, 328, 347.
- Bernátová, D. & Májovský, J. *Poa margilicola* Bernátová et Májovský, *Sorbus pekarovae* Májovský et Bernátová. In Čeřovský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š. & Procházka, F. (eds.). Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5. Vyššie rastliny. Príroda, Bratislava. p. 285, 350.
- Bernátová, D., Kubát, K. & Feráková, V. *Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend. In Čeřovský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š. & Procházka, F. (eds.). Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5. Vyššie rastliny. Príroda, Bratislava. p. 271.
- Bernátová, D., Májovský, J. & Obuch, J. The *Poa glauca* group in the Western Carpathians II.: *Poa sejuncta* sp. nova and *Poa babiogovensis* sp. nova. Biologia (Bratislava). 54: 37–41.
- Bernátová, D., Májovský, J. & Topercer, J. Nové vysokohorské druhy rodu *Sorbus* v slovenskej časti Západných Karpát. In Leskovjanská, A. (ed.). Zborník referátov zo 7. zjazdu Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV, Hrabušice-Podlesok 21.–25. júna 1999. Správa NP Slovenský raj & Slovenská botanická spoločnosť pri SAV, Spišská Nová Ves, p. 192–194.
- Holub, J. & Bernátová, D. *Arabis nova* Vill. In Čeřovský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š. & Procházka, F. (eds.). Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5. Vyššie rastliny. Príroda, Bratislava. p. 37.
- Uhlířová, J., Bernátová, D. & Fajmonová, E. Príspevok k cenológii jarabiny pekáravskej (*Sorbus pekarovae*). Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy. 45: 17–25.

2000

- Bernátová, D. Rastlinstvo. In Mruškovič, Š. (ed.). Vrútky 1255–2000. Vrútky. p. 27–32.
- Bernátová, D. & Kliment, J. *Carex approximata* Bell. ex All. na Slovensku. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 22: 51–56.
- . Rastlinstvo. In Mlynarčík, J. (ed.). Martin. Z dejín mesta. Vydavateľstvo Neografie, Martin. p. 14–22.
- Bernátová, D., Kliment, J. & Topercer, J. Nové a overované nálezy niektorých vzácných a miznúcich druhov cievnatých rastlín v Krivánskej a Lúčanskej Malej Fatre. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 22: 93–100.
- Kliment, J. & Bernátová, D. Asociácia *Orphantho luteae-Caricetum humilis* v Turčianskej kotline. Kmetianum. 9: 53–68.
- Uhríková, A. & Bernátová, D. Karyologické štúdium slovenskej flóry XXXII. Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot. 40: 31–36.

2001

- Bernátová, D. & Kliment, J. Zaujímavejšie floristické nálezy zo slovenských Karpát. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 23: 65–69.
- Májovský, J. & Bernátová, D. Nové hybridogénne podrody rodu *Sorbus* L. emend. Crantz. Acta Hort. & Regiotect. 1: 20–21.

2002

- Bernátová, D. *Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend. In Goliašová, K. & Šipošová, H. (eds). Flóra Slovenska V/4. Veda, Bratislava. p. 47–54.

- . *Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend. subsp. *fatraemagnae* Bernátová, subsp. nova. In Goliašová, K. & Šípošová, H. (eds). Flóra Slovenska. V/4. Veda, Bratislava. p. 765.
- Bernátová, D. & Kliment, J. Nové poznatky o flóre a vegetácii Veľkej Fatry za uplynulých 25 rokov. Matthias Belivs Univ. Proc., Ser. Biol., Suppl. 1: 3–16.
- Bernátová, D. & Valachovič, M. 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary. In Valachovič, M., Dražil, T., Stanová, V. & Maglocký, Š. (eds). Biotopy Slovenska zaradené do Smernice o biotopoch č. 92/43/EHS. Interpretálny manuál. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie & Botanický ústav SAV, Bratislava, p. 106–107.
- . Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary. In Stanová, V. & Valachovič, M. (eds). Katalóg biotopov Slovenska. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava. p. 83–84.
- Bernátová, D., Jarolímek, I., Kliment, J. & Zaliberová, M. Floristické novinky a zaujímavosti z niektorých pohorí, kotlín a nížin Slovenska. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 24: 101–111.
- Topercer, J., Bernátová, D. & Kliment, J. Laviniská a snehové polia v NP Veľká Fatra prosíme „nepohnojiť“. Chrán. Územia Slov. 53: 4–6.

2003

- Bernátová, D. 8310 Neprístupné jaskynné útvary. In Viceníková, A. & Polák, P. (eds.). Európsky významné biotopy na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, p. 106–107.
- Bernátová, D., Kliment, J. & Uhlířová, J. K cenológii lipnice osobitej (*Poa sejuncta*) a lipnice babiohorskej (*Poa babiogorensis*). Bull. Slov. Bot. Spoločn. 25: 231–237.
- Bernátová, D., Jarolímek, I., Kliment, J. & Uhlířová, J. The association *Poo margilicolae-Primuletum hungaricae* ass. nova in the Veľká Fatra Mts (Central Slovakia). Biologia (Bratislava). 58: 817 – 822.
- Uhlířová, J. & Bernátová, D. Príspevok k flóre a vegetácii skalných stanovišť Muránskej planiny. Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy. 49: 55–67.

2004

- Bernátová, D. Oblasť Gaderskej a Blatnickej doliny: floristická charakteristika a aktualizovaný zoznam cievnatých rastlín. In Kadlečík, J. (ed.). Turiec a Fatra 2004. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky. p. 57–66.
- . RNDr. Ján Kliment, CSc. jubiluje. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 26: 234.
- Bernátová, D., Škovirová, K. & Uhlířová, J. *Carex pediformis*, *Dactylorhiza fuchsii* subsp. *sooiana*, *Dactylorhiza lapponica*, *Euphrasia tatrae*, *Pulmonaria officinalis*, *Utricularia minor*. In Dítě, D. (ed.). Zaujímavější floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 26: 219.
- Kliment, J. & Bernátová, D. Hranice medzi syntaxónmi na príklade horských a kotlinových spoločenstiev s *Carex humilis*. Bull. Slov. Bot. Spoločn., Suppl. 11: 149–155.
- Šípošová, H., Bernátová, D., Goliašová, K., Kliment, J., Mráz, P., & Peniašteková, M. Taxóny cievnatých rastlín, ktoré boli opísané z Nízkyh Tatier (1. časť). Príroda Nízkyh Tatier (Banská Bystrica). 1: 129–136.
- Šípošová, H., Bernátová, D., Mráz, P., Kliment, J., Goliašová, K. & Uhlířová, J. Taxóny cievnatých rastlín, ktoré boli opísané z Veľkej Fatry (1. časť). In Kadlečík, J. (ed.). Turiec a Fatra 2004. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky. p. 77–85.
- Šípošová, H., Mráz, P., Goliašová, K., Feráková, V., Kliment, J., Bernátová, D. & Peniašteková, M. Ferns and flowering plants described from the territory of Slovakia. In Mitić, B. & Šoštaric, R. (eds), 1st Croatian Botanical Symposium Zagreb, Croatia September 30th–October 2nd. Croatian

Životné jubileá

- Botanical Society, Zagreb. p. 42.
- Šoltés, R., Kubinská, A., Kliment, J. & Bernátová, D. Machorasty Veľkej Fatry. Ochr. Prír. (Banská Bystrica). 23: 58–95.
- Topercer, J., Kliment, J. & Bernátová, D. Veternú ružicu asi neotočime. Ale nezlomíme nad hofami (pastiersku) palicu? In Kadlečík, J. (ed.). Turiec a Fatra 2004. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky. p. 47–55.
- Uhlířová, J. & Bernátová, D. K floristicko-fytocenologickej štruktúre reliktnej kosodreviny vo Veľkej Fatre. In Kadlečík, J. (ed.). Turiec a Fatra 2004. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky. p. 67–75.
- . A new syntaxonomical view on the association *Pulsatillo slavica-Caricetum humilis*. Annot. Zool. Bot. No. 227: 3–12.

2005

- Bernátová, D. & Kučera, P. *Bromus monocladus*, *Globularia cordifolia*, *Lotus tenuis*. In Dítě, D. (ed.). Zaujímavější floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 27: 213.
- Kliment, J., Bělohávková, R., Bernátová, D., Jarolímek, I., Petřík, A., Šibík, J., Uhlířová, J. & Valachovič, M. Syntaxonomy and nomenclature of the communities of the alliances *Astero alpini-Seslerion calcariae* and *Seslerion tatrae* in Slovakia. Hacquetia. 4: 121–149.
- Kliment, J., Bernátová, D., Jarolímek, I. & Uhlířová, J. Floristic composition and syntaxonomy of the plant communities with *Carex sempervirens* subsp. *tatrorum* in the West Carpathians. Biologia (Bratislava). 60: 37–56.

2006

- Bernátová, D., Kliment, J. & Kučera, P. Významné refúgiá mokradovej vegetácie vo Veľkej Fatre. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 28: 95–102.
- Bernátová, D., Kučera, P. & Obuch, J. *Carex limosa* na Veterných holiach v Lúčanskej Fatre. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 28: 67–69.
- Bernátová, D., Kliment, J., Topercer, J., Chilová, V. & Obuch, J. *Comarum palustre*. In Dítě, D. (ed.). Zaujímavější floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 28: 272.
- Bernátová, D., Kliment, J., Topercer, J., Obuch, J. & Kučera, P. Aktuálne poznatky o rozšírení a stave populácií niektorých prírodoochrane významných taxónov cievnatých rastlín, machorastov a chár v Turčianskej kotline. Ochr. Prír. (Banská Bystrica). 25: 50–96.
- Bernátová, D., Májovský, J., Kliment, J. & Topercer, J. Taxonomy and distribution of *Poa carpatica* in the Western Carpathians. Biologia (Bratislava). 61: 387–392.

2007

- Bernátová, D., Kučera, P., Kliment, J. & Topercer, J. Floristické novosti z hlavného chrbta Veľkej Fatry. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 29: 47–52.
- Kliment, J., Bernátová, D., Jarolímek, I., Petřík, A., Šibík, J. & Uhlířová, J. *Elyno-Seslerietea*. In Kliment, J. & Valachovič, M. (eds). Rastlinné spoločenstvá Slovenska 4. Vysokohorská vegetácia. Veda, Bratislava. p. 147–208.

2008

- Bernátová, D. *Carex ×involuta* and *Carex juncella* in the flora of Slovakia. Biologia (Bratislava). 67: 175–176.

- . *Carex buxbaumii* na Slovensku v aluviálnej nive Turca. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 30: 179–186.
- Kliment, J. & Bernátová, D. Fytcenologické spektrum *Poa carpatica* subsp. *supramontana*. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 30: 61–67.
- Kliment, J., Bernátová, D., Dítě, D., Janišová, M., Jarolímeck, I., Kochjarová, J., Kučera, P., Obuch, J., Topercer, J., Uhlířová, J. & Zaliberová, M. Paprad'orasty a semenné rastliny. In Kliment, J. (ed.). Príroda Veľkej Fatry. Lišajníky, machorasty, cievnaté rastliny. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava. p. 109–367.
- Šoltés, R., Bernátová, D., Kučera, P. & Topercer, J. Flóra Osturnianskeho Oзера (Spišská Magura) a blízkeho okolia. Nat. Carpat. 44: 45–50.
- Šoltés, R., Kubinská, A., Mišíková, K., Kliment, J., Bernátová, D., Kochjarová, J. & Kučera, P. Machorasty. In Kliment, J. (ed.). Príroda Veľkej Fatry. Lišajníky, machorasty, cievnaté rastliny. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava, p. 63–108.

2009

- Bernátová, D. & Kučera, P. Sedlové rašelinisko na Kubinskej holi – horúce miesto špecifickej druhovej diverzity. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 31, 2: 27–33.
- Bernátová, D., Kučera, P. & Migra, V. K flóre mokradí hornej Oravy. Zborn. Oravského Múz. 24 (2007): 128–137.
- Kučera, P., Bernátová, D. & Obuch, J. Demänovská dolina bezbuková? Nat. Tutela 13: 31–42.

2010

- Bernátová, D. K premenlivosti *Pinguicula vulgaris* v Západných Karpatoch na území Slovenska. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 32: 175–181.
- Bernátová, D. & Kučera, P. Turiec: neuvádzané alebo veľmi zriedkavé populácie vyšších rastlín. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 32: 41–51.
- . K diverzite cievnatých rastlín na Kubinskej holi. Zborn. Oravského Múz. 25 (2008): 106–112.
- Bernátová, D. & Šípošová, H. Runkovič, Gejza, Szontagh Daniel. In Vozárová M. & Šípošová H. (eds). Osobnosti botaniky na Slovensku. Veda, Bratislava. p. 446–447, 495–496.
- Bernátová, D., Šípošová, H. & Mičieta, K. For the ninethied birthday of Doc. RNDr. Jozef Májovský. K deväťdesiatym narodeninám Doc. RNDr. Jozefa Májovského. Acta Bot. Univ. Comen. 45: 53–56.
- . Jozef Májovský sa dožíva 90 rokov. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 32: 286.

2011

- Bernátová, D. *Carex vaginata* – new species in the Western Carpathians. Biologia (Bratislava). 66: 429–432.
- . Turiec: neuvádzané alebo veľmi zriedkavé populácie vyšších rastlín II. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 33: 39–49.
- Bernátová, D. & Migra, V. Výnimočné zložky rašelinnej vegetácie v Oravskej kotline. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 33: 173–178.
- . Blatnica močiarna (*Scheuchzeria palustris* L.) na hornej Orave. Zborn. Oravského Múz. 26 (2009): 253–256.

2012

- Bernátová, D. *Allium carinatum*, *Cardamine dentata*, *Carex diandra*, *Dactylorhiza incarnata* subsp. *incarnata*, *Draba nemorosa*, *Equisetum variegatum*, *Equisetum ×meridionale*, *Galeopsis angustifolia*, *Goodyera repens*, *Inula hirta*, *Orchis morio*, *Salix rosmarinifolia* × *S. aurita*, *Saxifraga granulata*, *Schoenoplectus lacustris*, *Sesleria uliginosa*. In Eliáš, P. (ed.). Zaujímavější floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 34: 104–105.
- Bernátová, D. & Kučera, P. Rastlinné spoločenstvo *Eleocharito acicularis-Limoselletum aquaticae* vo Veľkej Fatre. Zborn. Oravského Múz. 27 (2010): 260–265.
- Bernátová, D., Kučera, P. & Mígra, V. Zvlášť ohrozené populácie vyšších rastlín Slovenska na území Oravy. Zborn. Oravského Múz. 27 (2010): 301–307.
- Bernátová, D. & Mígra, V. *Salix myrtilloides* and *S. ×onusta* in Slovakia. Biologia (Bratislava). 67: 659–662.
- Bernátová, D. & Škovirová, K. NPR Rakšianske rašelinisko – stav druhovej a vegetačnej diverzity v r. 2011. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 34: 57–64.

b) rukopisné práce (výber)

1977

- Bernátová, D. & Ďurík, J. Vegetačný kryt. In Stockmann, V. (ed.). Územný priemet ochrany prírody CHKO Veľká Fatra. 2. Analytická časť. Sine pag. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

1978

- Bernátová, D. Zoznam tracheofýt z územia Suchého vrchu. 7 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

1980

- Bernátová, D., Kliment, J. & Škovirová, K. Flóra a vegetácia ŠPR Čierny kameň vo Veľkej Fatre. 25 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.
- Bernátová, D., Škovirová, K. & Kliment, J. Flóra súčasného a projektovaného územia ŠPR Čierny kameň vo Veľkej Fatre. 113 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.
- Kliment, J., Bernátová, D. & Škovirová, K. Lesné spoločenstvá Čierneho kameňa. 22 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

1984

- Bernátová, D. Flóra a rastlinné spoločenstvá pod skalnými prevismi na území Gaderskej a Blatnickej doliny vo Veľkej Fatre. 17 p. + príl. Práca k odbornej kandidátskej skúške, msc., depon. in Botanická záhrada UK, Blatnica.

1986

- Bernátová, D., Jarolímek, I. & Kliment, J. Floristické pomery Štátnej prírodnej rezervácie Skalná alpa. 44 p. Záverečná správa, msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

1988

- Bernátová, D. & Kliment, J. Floristické pomery Chráneného náleziska Suchý vrch vo Veľkej

Fatre. 25 p. Závěrečná správa, msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.
Bernátová, D., Dúbravcová, Z., Feráková, V., Kliment, J., Schwarzová, T. & Zaliberová, M. Symposium Synanthropic Flora and Vegetation V. Martin, August 22–27, 1988. Guide to excursion. 12 p. Msc. Interné materiály 5. medzinárodného sympózia.

1990

Dúbravcová, Z., Bernátová, D., Dzubinová, L., Kliment, J., Lisická, E., Medovič, J., Petřík, A. & Bernát, J. Nelesné rastlinné spoločenstvá Západných Karpát a hodnotenie negatívnych vplyvov ľudskej činnosti na nelesnú vegetáciu Tatier. 104 p. Závěrečná správa, msc., depon. in Botanická záhrada UK, Bratislava.

Feráková, V., Bernátová, D., Hindáková, M., Kochjarová, J., Schwarzová, T. & Uhríková, A. Karyotaxonómia a bioekológia vybraných populácií horských a vysokohorských ekosystémov. Závěrečná správa, msc., depon. in Katedra botaniky PrIF UK, Bratislava.

1991

Bernátová, D., Kliment, J., Obuch, J. & Jarolímek, I. Zoznam taxónov vyšších rastlín, zistených v priebehu inventarizačného výskumu ŠPR Borišov. 4 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

Kliment, J., Bernátová, D. & Obuch, J. Abecedný zoznam druhov vyšších rastlín, zistených na území CHPV Majerova skala. 6 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

1992

Bernátová, D., Kliment, J., Obuch, J. & Topercer, J. Komplexný biologický výskum v zátopovom území vodárenskej nádrže Turček. 19 p., 1 mapa. Výskumná správa, msc., depon. in Vodo hospodárska výstavba, š. p., Bratislava.

1993

Bernátová, D., Kliment, J., Topercer, J. & Fajmonová, E. Zoznam vyšších rastlín z územia Štátnej prírodnej rezervácie Veľká Skalná. 8 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

1994

Bernátová, D. Sprievodca po exkurzných trasách VI. zjazdu Slovenskej botanickej spoločnosti. 10 p. Msc. Interné materiály VI. zjazdu SBS (Blatnica, jún 1994).

2005

Bernátová, D., Kliment, J. & Topercer, J. SKUEV 0382 Turiec a Blatničianka a Ramsarská lokalita Mokrade Turca (flóra, vegetácia, typy biotopov). 36 p. Msc., depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky.

Rastlinné taxóny doteraz opísané (samostatne alebo v spoluautorstve) Dr. Bernátovou

Sorbus pekarovae Májovský et Bernátová Biologia 51, 1: 25, 1996

Sorbus haljamovae Bernátová et Májovský Biologia 58, 4: 784, 2003

Sorbus zuzanae Májovský et Bernátová Biologia 58, 4: 784, 2003

Sorbus atrimontis Bernátová et Májovský Biologia 58, 4: 786, 2003

Životné jubileá

- Sorbus caeruleomontana* Bernátová et Májovský *Biologia* 58, 4: 786, 2003
Sorbus diversicolor Bernátová et Májovský *Biologia* 58, 4: 788, 2003
Sorbus montisalpae Bernátová et Májovský *Biologia* 58, 4: 788, 2003
Sorbus salatinii Bernátová et Májovský *Biologia* 58, 4: 790, 2003
Sorbus subgenus *Soraria* Májovský et Bernátová *Acta Hort. & Regiotect.* 1: 21, 2001
Sorbus subgenus *Tormaria* Májovský et Bernátová *Acta Hort. & Regiotect.* 1: 21, 2001
Sorbus subgenus *Chamaespilaria* Májovský et Bernátová *Acta Hort. & Regiotect.* 1: 21, 2001
Sorbus subgenus *Chamsoraria* Májovský et Bernátová *Acta Hort. & Regiotect.* 1: 21, 2001
Poa margilicola Bernátová et Májovský *Biologia* 52, 1: 28, 1997
Poa sejuncta Bernátová, Májovský et Obuch *Biologia* 54, 1: 37, 1999
Poa babiogorensis Bernátová, Májovský et Obuch *Biologia* 54, 1: 38, 1999
Poa carpatica subsp. *supramontana* Bernátová, Májovský, Kliment et Topercer *Biologia* 61, 4: 390, 2006
Papaver tatricum subsp. *fatraemagnae* Bernátová *Fl. Slovenska* 5/4, Addenda, p. 765, 2002

Rastlinné spoločenstvá doteraz opísané (samostatne alebo v spoluautorstve) Dr. Bernátovou

- Seslerio variae-Caricetum approximatae* Bernátová et Kliment 1982
(*Preslia* 54, 1982)
Erysimo witmannii-Hackelion deflexae Bernátová 1986
Hackelio deflexae-Chenopodietum foliosi Bernátová 1986
(oba Severočeskou Přír. 19, 1986)
Astragalo australis-Seslerietum tatrae Bernátová et Kliment 1990
(*Biológia* (Bratislava) 45, 1990)
Podospermo laciniati-Stipetum joannis Bernátová 1991 prov.
Arenario serpyllifoliae-Descurainietum sophiae Bernátová 1991
– *ansanthetosum tectorum* Bernátová 1991
– *typicum* Bernátová 1991
Taraxaco laevigati-Sisymbrietum austriaci Bernátová 1991
Poo nemoralis-Hackelietum deflexae Bernátová 1991
Arabido turrिताe-Sisymbrietum strictissimi Bernátová 1991
Cortuso matthioli-Papaveretum tatrici Bernátová 1991
(všetko *Preslia* 63, 1991)
Globulario cordifoliae-Caricetum humilis Bernátová et Uhlířová 1994
– *sedetosum albae* Bernátová et Uhlířová 1994
– *typicum* Bernátová et Uhlířová 1994
– *caricetosum firmae* Bernátová et Uhlířová 1994
(všetko *Biologia* (Bratislava) 49, 1994)
Orthantho luteae-Caricetum humilis Kliment et Bernátová 2000
(*Kmetianum* 9, 2000)
Poo margilicolae-Primuletum hungaricae Bernátová et al. 2003
(Bernátová, Jarolímek, Kliment & Uhlířová; *Biologia* (Bratislava) 58, 2003)
Pulsatillo slavicae-Caricetum humilis (Sill. 1933) Mucina ex Uhlířová et Bernátová 2004
– *campanuletosum carpaticae* Uhlířová et Bernátová 2004
– *campanuletosum xylocarpae* Uhlířová et Bernátová 2004
(všetko *Annot. Zool. Bot. No.* 227, 2004)

- Astero alpini-Seslerienion calcariae* Kliment et al. 2005
Minuartio langii-Festucetum pallentis (Sillinger 1933) Mucina ex Kliment et al. 2005
– *campanuletosum carpaticae* Kliment et al. 2005
– *campanuletosum xylocarpae* Kliment et al. 2005
Seslerio albicantis-Arctostaphylletum uvae-ursi (Sillinger 1933) Kliment et al. 2005
Seslerio tatrae-Festucetum versicoloris Pawłowski et Stecki 1927 corr. Kliment et al. 2005
– *ranunculetosum pseudomontani* Kliment et al. 2005
– *inops* Kliment et al. 2005
(všetko Kliment, Bělohávková, Bernátová, Jarolímek, Petrik, Šibík, Uhlířová & Valachovič; Hacquetia 4, 2005)
Diantho nitidi-Caricetum tatorum (Sillinger 1933) Kliment et al. 2005
– *caricetosum humilis* Kliment et al. 2005
– *typicum* Kliment et al. 2005
– *ranunculetosum pseudomontani* Kliment et al. 2005
Trifolio kotulae-Caricetum tatorum Kliment et al. 2005
(všetko Kliment, Bernátová, Jarolímek & Uhlířová, Biologia 60, 2005)
Pulsatillo slavicae-Caricetum humilis
– *bupthalmetosum salicifoliae* Uhlířová et Bernátová 2006
(in Uhlířová Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy 52, 2006)

Zostavil JÁN KLIMENT

Vzácné životné jubileum pána doc. RNDr. Karola Erdelského, CSc.

Zdá sa nám to iba nedávno, keď sme pri príležitosti 70-tin komplexne zhodnotili plodný život p. doc. RND. Karola Erdelského, CSc. (Birthday congratulations to Assoc. Professor Karol Erdelský, PhD., Biologia (Bratislava) 4: 543–544, 2002) a dnes nám je nielen cťou, ale aj potešením zagratulovať nášmu čerstvému jubilantovi k jeho vzácnym *octogesimus dies natalis* (*21.6.1932, Bratislava). Osud pedagóga dostal náš jubilant do vienka z rodičovského učiteľského prostredia. A tak sa doc. Erdelský zapísal do histórie Katedry fyziológie rastlín Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave ako študent (1951–1956), asistent a aspirant (1956–1962), neskôr aktívny účastník a hlavný aktér jej formovania v nových priestoroch v Mlynskej doline (začiatok 80-tých rokov) aj ako vedúci katedry (1992–1995). V tomto období bola na katedre jednou z významných oblastí výskumu problematika biotechnológií, do ktorej patril aj výskum rastlinných kultúr *in vitro*. Túto významnú oblasť experimentálnej botaniky založil nielen na Katedre fyziológie rastlín, ale aj v rámci Slovenska práve doc. Erdelský. Na tejto katedre vybudoval vedeckú školu vychovávajúcu špecialistov pre potreby vysokých škôl, ústavov SAV aj rezortných ústavov. Zároveň toto pracovisko bolo sídlom „národného korešpondenta za ČSSR“ v medzinárodnej asociácii pletivových kultúr (IAPTC), ktorého funkciu v tých rokoch vykonával doc. Erdelský. V r. 1986, pri reorganizácii biologických katedier na Prírodovedeckej fakulte UK, sa „Katedra fyziológie rastlín“ dokonca premenovala na „Katedru rastlinnej fyziológie a biotechnológie“, čo zdôraznilo skutočnosť, že biotechnológie sa v tých časoch stali preferovanou vedeckou disciplínou.

Životné jubileá

nou. Je pozoruhodné, že doc. Erdelský na rovnakom pracovisku svoju profesionálnu kariéru začal (a to štúdiom rastových látok a vplyvu ionizačnej rádiácie na fyziologické procesy) a po 45 rokoch plodnej pedagogickej, vedeckej a organizačnej práce v r. 1999 aj ukončil, keď mu neumožnili pracovať popri dôchodku na čiastkový úväzok. Jeho rozčarovanie však netrvalo dlho lebo plný elánu dostal možnosť sa realizovať a uplatniť svoje dlhoročné teoretické vedomosti a praktické skúsenosti vo Výskumnom ústave liečiv v Modre, kde založil laboratórium pre výskum *in vitro* kultúr. Venoval sa získavaniu taxánov z pletivových kultúr tisu, ktoré našli praktické uplatnenie pri liečení niektorých foriem rakoviny. V tomto období nadviazal na dovtedy úzku spoluprácu so svojimi žiakmi dr. D. Kákoniovou a dr. D. Liškovou z Chemického ústavu SAV v Bratislave a prof. E. Čellárovou z Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach a ďalej ju aj úspešne rozvíjal.

Celoživotná pedagogická, vedecká aj organizačná práca nášho jubilanta bola ocenená udeľením Zlatej medaily Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského (1997), Bronzovej medaily Univerzity Komenského (1982) a Pamätnej medaily Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského (2001). Viacero ocenení tiež dostal za vyše dvadsaťročnú činnosť vo funkcii člena Vedeckej rady Výskumného ústavu vinohradníckeho a vinárskeho pri výročiach tohto ústavu a v roku 2003 mu udelila Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach bronzovú medailu Prírodovedeckej fakulty za účasť na výchove pracovníkov vo fyziológii rastlín. Za činnosť vo funkcii celoštátneho predsedu Biologickej olympiády v bývalom Československu a za medzinárodnú spoluprácu s Poľskom získal medailu *Dziesięciolecie olimpiady biologicznej*. V Slovenskej botanickej spoločnosti SAV je čestným členom a nositeľom Holubyho pamätnej medaily.

Docent K. Erdelský sa ako bratislavský rodák presťahoval na dôchodok do Modry, mesta predkov svojich rodičov. V súčasnosti sa popri práci v záhrade v Harmónii-Badogoch angažuje v Múzeu Ludovíta Štúra, najmä pri vyhľadávaní a charakteristike pamätných miest a tabulí mesta ako aj záchrane pomníkov významných osobností pochovaných na modranskom cintoríne.

Na záver nášho stručného zhodnotenia pracovného života pána doc. RNDr. Karola Erdelského, CSc., úprimne prajeme jubilantovi v mene našom aj v mene kolegov a priateľov dobré zdravie a ešte ďalšie roky spoločného života s milujúcou rodinou – manželkou Olinkou a dcérami Zuzanou a Ľudmilou a ich rodinami.

Ad multos annos!

ELENA MASAROVIČOVÁ a OTÍLIA GAŠPARIKOVÁ

Šesťdesiatnik RNDr. Jiří Liška, CSc., jubiluje

V marci 2012 udelila Slovenská botanická spoločnosť pri SAV Holubyho pamätnú medailu RNDr. Jiřímu Liškovi, CSc., za významný prínos k výskumu flóry Slovenska a podporu česko-slovenskej vedeckej spolupráce. Pri tejto príležitosti chceme pripomenúť jeho doterajšiu životnú dráhu, azda preto, že sme sa stali svedkami jej začiatkov a neskôr aj jubilantovými staršími spolupracovníkmi a priateľmi.

Lichenológ Dr. Jiří Liška sa narodil 12. marca 1952 v Táboře, kde strávil detstvo a v r. 1970 maturoval na tamjšej Strednej všeobecnovzdelávacej škole. V tom istom roku začal študovať vedný

Jiří Liška na Lichenologickom vinobraní SBS v Čachticiach (r. 2006). Foto A. Guttová.

odbor biológie (špecializácia botanika) na Prírodovedeckej fakulte Karlovej Univerzity v Prahe. Štúdium ukončil obhájením diplomovej práce venovanej vplyvu znečisteného ovzdušia na lišajníky v okolí rodného mesta a absolvovaním štátnych skúšok v r. 1975. Titul RNDr. tu získal v r. 1983. Kandidátsku dizertačnú prácu *Zhodnocení změn epifytické lišejníkové flóry okolí Tábora* vypracoval počas študijného a aspirantského pobytu na Katedre botaniky PrF UK v Prahe (1976–1981) a v Botanickom ústave AV ČR v Průhoniciach (1982–1987) a obhájil v r. 1985. Jubilant je ženatý, spolu s manželkou Eliškou, rod. Klausovou, učiteľkou, a deťmi Lenkou, Terezou a Jakubom žije od štúdií v Prahe.

J. Liška však musel prejsť aj pracoviskami, na ktorých nebolo možné vykonávať základný botanický výskum (1981–1982 Ústredný dom pionierov a mládeže v Prahe, 1987–1988 Ústav aplikovanej ekológie a ekotechniky VŠZ Kostelec nad Černými lesy, 1989–1990 Racionalizační a experimentální laboratoř Praha). Napriek tomu zostal verný lišajníkom a ich štúdiom ďalej rozvíjal a prehlboval. Občianskej satisfakcie sa dočkal až v roku 1990, keď sa stal opäť vedeckým pracovníkom (v r. 1990–1998

vedeckým sekretárom) Botanického ústavu AV ČR v Průhoniciach, kde pracuje dodnes. Venuje sa predovšetkým výskumu diverzity, chorológie a taxonómie lišajníkov, ich ohrozeniu a ochrane.

Dr. Liška napísal doteraz 229 publikácií, v ktorých je zahrnutých 105 vedeckých prác a abstraktov (najdôležitejšie z nich dokumentuje priložený zoznam). Pripomíname predovšetkým prvý český anotovaný *Katalog lišejníků ČR* (1999), *Červenú knihu ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 4* (1995), *Checklist of lichens of the Western Carpathians* (2004) či kapitoly o lišajníkoch v pozoruhodných monografiách o Prahe a Šumave, ktorých je autorom, resp. spoluautorom. Výsledkom veľkého nasadenia a výdrže jubilanta je nahromadenie obrovského množstva údajov o výskyte epifytických lišajníkov na území celého Česka, ktoré ako sólolezec získal pri realizácii ich sieťového mapovania v rokoch 1970–1995. Z týchto poznatkov vychádzal neskôr pri dopĺňaní českého katalógu, hodnotení ohrozenosti a zmien v diverzite a rozšírení lišajníkov v krajine. Rovnako zaujímavými a pre lichenológiu významnými sú Liškove nové výsledky z nomenklatorickej revízie druhov a poddruhov lišajníkov opísaných z územia Českej republiky. Zoznam takýchto taxónov, nomenklatorická dokumentácia asi dvoch stoviek z nich a fotodokumentácia ca 300 typových položiek, prístupné online, sú znamenitým príspevkom k výskumu biodiverzity na európskej úrovni.

Dr. Liška však nezabúda ani na popularizáciu vedy. Napísal 124 populárno-vedeckých prác, vrátane brilantných recenzií, polemik, biografických a bibliografických článkov. Je autorom 140 hesiel v najnovšom vydaní Ottovej encyklopédie Českej republiky (r. 2006) a českej a slovenskej lichenologickej bibliografie, ktorú sumarizuje už 23 rokov.

Slovensko zaujalo J. Lišku už v r. 1973, keď v SNM v Bratislave vykonával diplomovú prax. Odvtedy sa venoval aj sústavnému lichenofloristickému výskumu rôznych oblastí Slovenska a stal sa autorom, resp. spoluautorom viac ako 20-ich vedeckých článkov prispievajúcich k poznaniu slovenskej flóry. K najvýznamnejším z nich patrí komplexný článok o lišajníkoch Slanských vrchov, unikátnych medených háld, či práce venované dynamike zmien rozšírenia ohrozených a in-

vážnych taxónov. Poskytol početné údaje pre akciu Mapovanie rozšírenia epifytických lišajníkov na Slovensku (1971–1981), do exsikátovej zbierky *Lichenes slovakiae exsiccati* prispel zberom 24 taxónov a do muzeálnych zbierok venoval mnohé svoje položky.

Dr. Liška je nesmiernie všestranná osobnosť. Má veľkú zásluhu na tom, že negatívny osud, ktorý minulý režim chystal českej lichenológii, sa nenaplnil. Aj vďaka jeho vedeckej, nezištnej pedagogickej a popularizačnej činnosti, ale aj osobnej charizme, vyrástla v Česku v uplynulých dvadsiatich rokoch silná generácia mladých nasledovníkov. Patrí k zakladateľom brylogicko-lichenologickej sekcie ČBS (1993–2002 predseda) a časopisu *Bryonora*, ktorý v rokoch 1988–2002 spolu s Dr. Z. Soldánom editoval. Ako verný žiak svojho učiteľa prof. Černohorského je nekompromisným posudzovateľom rukopisov, postupových prác a návrhov na projekty. Jeho pôsobenie a osobnosť ocenili botanici o. i. aj dvoma dedikačnými taxónmi (r. 1989 – *Cheilymenia liskae* J. Moravec, R. Fellner & Landa; r. 2008 – *Opegrapha vulpina* Vondrák, Kocourk. & Tretiach).

Za všetkých slovenských priateľov a priaznivcov želáme jubilantovi do ďalších rokov zdravie, spokojnosť, neutíchajúci životný elán, stálu zvedavosť a túžbu objavovať. Napokon pripomeňme odkaz Polónia Laertovi v Hamletovi: „A ešte jedno. Sebe verný buď.“

Biografie venované J. Liškovi

Herben, T. (th) 2002. Malé věnování editorovi Bryonory po 15 letech k padesátinám. *Bryonora*. 30: 23–24.

Soldán, Z. & Palice, Z. 2012. Jiří Liška šedesátníkem. *Živa*. 2: XXVII–XXVIII.

Výbrané publikácie J. Lišku

Herben, T. & Liška, J. 1984. The use of average number of neighbours for predicting lichen sensitivity: a case study. *Lichenologist*. 16: 289–296.

Liška, J. (ed.) 1984. *Bibliographia Syntaxonomica Českoslovacca*. Vol. 5 Lichenes. Vyd. Bot. ústav ČSAV, Průhonice.

Liška, J. 1985. K výskytu a ekologii lišejníků v Praze. In Kubíková, J. & Podzemský, O. (eds). *Přírodovědný význam Prahy (Staletá Praha XV.)*, Panorama, Praha. p. 93–102.

Pišút, I. & Liška, J. 1985. Lišajníky Slanských vrchov. *Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy*. 31: 27–57.

Herben, T. & Liška, J. 1986. A simulation study on the effect of flora composition, study design and index choice on the predictive power of lichen bioindication. *Lichenologist*. 18: 349–362.

Herben, T. & Liška, J. 1988. The use of multi-way contingency tables for the study of epiphytic lichen distribution. *Coenoses (Trieste)*. 3: 135–139.

Král, R., Krýžová, L. & Liška, J. 1989. Background concentrations of lead and cadmium in the lichen *Hypogymnia physodes* at different altitudes. *Sci. Total Environ*. 84: 201–209.

Liška, J. 1989. Bioindikaciční využití síťového mapování epifytických lišejníků na příkladu Černokostelecka. *Sborn. Úst. Aplik. Ekol. Ekotech. Vysoké Školy Zeměd. v Praze*. 7 (1988): 65–85.

Liška, J. & Pišút, I. 1990. Verbreitung der Flechte *Lobaria pulmonaria* (L.) Hoffm. in der Tschechoslowakei. *Biologie (Bratislava)*. 45: 23–30.

Liška, J. & Vězda, A. 1990. Lišajníky Průhonického parku u Prahy. *Preslia*. 62: 293–306.

Liška, J. & Pišút, I. 1995. Lišajníky. In Kotlaba, F. (ed.). *Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 4, Příroda*, Bratislava. p. 120–156.

- Liška, J. 1996. Rozšíření vybraných epifytických lišejníků v České republice ve vztahu ke kvalitě ovzduší a dalším faktorům. Příroda, Praha. 5: 7–21.
- Liška, J., Dětinský, R. & Palice, Z. 1996. Importance of the Šumava Mts. for the biodiversity of lichens in the Czech Republic. *Silva Gabreta*. 1: 71–81.
- Liška, J., Palice, Z. & Dětinský, R. 1998. Změny v rozšíření vzácných a ohrožených lišejníků v České republice I. Příroda, Praha. 12: 131–144.
- Vězda, A. & Liška, J. 1999. Katalog lišejníků ČR. A catalogue of lichens of the Czech Republic. Institute of Botany, Průhonice.
- Liška, J. 2003. Lišejníky. In Anděra M. et al. Šumava – příroda, historie, život. Baset, Praha. p. 195–204
- Bielczyk, U., Lackovičová, A., Farkas, E. E., Lőkös, L., Liška, J., Breuss, O. & Kondratyuk, S. Ya. 2004. Checklist of lichens of the Western Carpathians. Biodiversity of the Carpathians, vol. 1, W. Szafer Inst. Bot., Kraków.
- Liška, J. 2005. Katalog lišejníků ČR – korekce a doplňky. Bryonora. 35: 1–5.
- Liška, J., Palice, Z., Dětinský, R. & Vondrák, J. 2006. Changes in distribution of rare and threatened lichens in the Czech Republic II. In Lackovičová, A. et al. (eds). Central European lichens – diversity and threat, Mycotaxon Ltd., Ithaca. p. 241–258.
- Vondrák, J., Kocourková, J., Palice, Z. & Liška, J. 2006. New and noteworthy lichens in the Czech Republic – genus *Rinodina*. In Lackovičová, A. et al. (eds). Central European lichens – diversity and threat, Mycotaxon Ltd., Ithaca. p. 109–117.
- Vondrák, J., Kocourková, J., Palice, Z. & Liška, J. 2007. New and noteworthy lichens in the Czech Republic – genus *Caloplaca*. *Preslia*. 79: 163–184.
- Lisická, E., Lackovičová, A., Liška, J., Lőkös, L. & Lisický, M. J. 2008. *Physcia aipolioides* – ein Beispiel einer invasiven Flechte oder einer unterschätzten Verbreitung? *Sauteria*. 15: 303–318.
- Liška, J. & Herben, T. 2008. Long-term changes of epiphytic lichen species composition over landscape gradients: an 18 year time series. *Lichenologist*. 40: 437–448.
- Liška, J., Lisická, E. & Lackovičová, A. 2009. Typification of *Physcia aipolioides* (*Physciaceae*, lichenized fungi). *Mycotaxon*. 107: 335–338.
- Liška, J. 2010. Česká jména lišejníků. Příroda (Praha). 29: 67–135.
- Liška, J. & Palice, Z. 2010. Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda (Praha). 29: 3–66.
- Vondrák, J. & Liška, J. 2010. Changes in distribution and substrate preferences of selected threatened lichens in the Czech Republic. *Biologia (Bratislava)*. 65: 595–602.
- Liška, J. 2011. Lectotypifications of some of the lichen names described by A. Vězda. *Lichenologist*. 43: 83–84.

Ing. Miroslav Manica, CSc. – deväťdesiatročný optimista

Keď som si nedávno náhodne prezeral publikáciu *Kto je kto v botanike na Slovensku* (Jurkovičová et al. 1998), narazil som aj na fotku a stručné informácie o Ing. M. Manicovi, CSc. Keďže sa u mňa na pracovisku vo Zvolene z času na čas zastaví, pohovoríme o tom čo nové priniesol život a čo sa deje v botanike, tak ma trochu prekvapilo, že tento rok dosiaha deväťdesiatku. Nebudem písať klasické informácie publikujúce sa pri príležitosti takéhoto významného jubilea (urobil tak pred pár rokmi prof. M. Križo; Križo 1982); pokúsim sa len o pár spomienok na minulosť a niekoľko postrehov zo súčasnosti. Ing. Miroslava Manicu poznám ešte zo školských čias, kedy sa ku mne i ostatným študentom prihovárал spoza katedry ako odborný asistent predmetu Lesnícka botanika na Lesníckej fakulte vtedajšej Vysokiej školy lesnickej a drevárskej vo Zvolene. V pamäti mi utkvel vzorne pripravený študijný herbár a čerstvo natrhane rastliny v pohároch s vodou, ktoré aktuálne v prírode kvitli. Neskôr, už ako kustód vedeckého herbára Katedry fytológie Technickej univerzity vo Zvolene (ZV) ma učaril poriadok s akým bol herbár vedený, pričom viem, že to bola predovšetkým jeho zásluha.

V posledných rokoch sme vo vzájomných rozhovoroch prešli jeho životnú i vedeckú dráhu, navštívili viaceré botanické lokality v okolí Zvolena, či spoločne editovali jeho pripravené rukopisy do odborných i vedeckých časopisov. Ing. Miroslav Manica bol a je nielen botanik, ale aj turista, športovec, ochranár či záhradkár; pre mňa je až prekvapivé čo všetko počas uplynulých rokov zažil a stihol. To čo ma fascinuje v súčasnosti je jeho obrovská chuť venovať sa aktívne botanike, písať články o zaujímavých botanických lokalitách a nálezoch, ale aj jeho snaha popasovať sa s modernými technickými vymoženosťami (počítačom) pri ich tvorbe. Tiež jeho aktivity, záhradníctvo či časté terénne botanické exkurzie, ktoré zvláda pohodovo, sú pre mňa ako vekovo polovičného prekvapujúce. Najradšej mal a stále má svoje obľúbené lokality xerotermernej flóry Zvolenskej kotliny, ktorým vždy venoval veľa pozornosti (napr. Manica 1975, 1983, 2004, 2010). Naposledy, keď sme spolu hovorili, sa vrátil z dvojdnového botanizovania na Pustom hrade pri Zvolene. Však porozmýšľajme, kto vo veku 89 rokov dokáže podobné veci!

Vážený pán Ing. M. Manica, prijmite odo mňa a vlastne od celej botanickej obce želanie, aby Vám ešte dlho slúžilo zdravie, aby ste sa mohli venovať svojej najväčšej záľube, botanike. A nech je ešte čas aj na vzájomné stretnutia a rozhovory o tom, čo bolo a čo by mohlo byť.

Ing. Miroslav Manica, CSc. na jednej zo svojich obľúbených lokalít v údolí rieky Slatina pri Zvolene (Sitárka). Foto R. Hrivnák

RICHARD HRIVNÁK

Literatúra

- Jurkovičová, V., Marhold, K., Matisová, V. & Šípošová, H. 1998. Kto je kto v botanike na Slovensku. Bull. Slov. Bot. Spoločn. roč. 20, Príloha 1998/1: 1–217.
Križo, M. 1982. Ing. Miroslav Manica – šesťdesiatnik. Biológia roč. 37, č. 9: 940.
Manica, M. 1975. Rozšírenie niektorých xerotermych rastlín v okolí Zvolena. Biológia (Brati-

- slava). roč. 30, č. 10: 795–797.
- Manica, M. 1983. Výskyt a šírenie sa niektorých xerotermofytov do Zvolenskej a Slatinskej kotliny. Acta Fac. Forest. roč. 25: 43–52.
- Manica, M. 2004. Xerotermy v okolí Zvolena a cesty ich šírenia na stredné Slovensko. Acta Fac. Forest. roč. 46: 11–21.
- Manica, M. 2010. Xerotermofilná flóra kaňonovitého prielomu riečky Slatina v Slatinskej kotline. Bull. Slov. Bot. Spoločn. roč. 32, č. 2: 163–169.

RNDr. Judita Kochjarová, CSc. jubiluje

Revúca sa do povedomia Slovákov zapísala ako sídlo prvého slovenského gymnázia, ale aj rodisko či pôsobisko mnohých vynikajúcich osobností, o. i. autora prvej Květny Slovenska, Dr. Gustáva Maurícia Reussa (1818–1861). Zhruba 100 rokov po jeho predčasnej smrti, 13. júla 1962, sa v tomto starobyľom meste, v malebnom kraji pod Kohútom, narodila kolegyňa Judita Kochjarová (rod. Drábová), ktorá sa svojou doterajšou činnosťou zaradila medzi dôstojných pokračovateľov v diele svojho slávneho rodáka.

V Revúcej navštevovala základnú školu aj gymnázium, na ktorom sa prejavil jej hlbší záujem o prírodu, prezentovaný aj účasťou na stredoškolských súťažiach. Po maturite v r. 1981 si preto podala prihlášku na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave (odbor biológia-chémia). Štúdium završila v r. 1986 zložením štátnych záverečných skúšok a obhajobou diplomovej práce *Flóra sídlisk v Bratislave-Petržalke so zameraním na druhy produkujúce peľ so senzibilizujúcimi účinkami*, vypracovanou pod vedením doc. RNDr. Viery Ferákovej, CSc. V tom istom roku po vykonaní rigorózneho skúšky získala titul RNDr. Po krátkom pôsobení na Katedre botaniky a pedológie PríF UK v Bratislave nastúpila v auguste 1987 ako odborná pracovníčka do Botanického záhrady Univerzity Komenského, pracovisko Turčianska Štiavnička (od r. 1990 Blatnica), kde pracuje doteraz, v súčasnosti ako samostatná vedecká pracovníčka. Priznaniu tohto kvalifikačného stupňa (2002) predchádzalo udelenie hodnosti kandidát biologických vied (1998) na základe úspešnej obhajoby kandidátskej dizertačnej práce *Rod Tephroseris (Rchb.) Rchb. v geografickom priestore Západných Karpát (taxonomicko-chorologická štúdia)*.

Jej pracovný záber je značne široký. Vo svojej výskumnej činnosti sa prednostne orientuje na štúdium (karyo)taxonómie a biológie vybraných taxónov cievnatých rastlín, najmä rodov *Tephroseris*, *Soldanella*, *Scilla*, *Cardamine* a *Cochlearia* v karpatsko-panónsko-východoalpском priestore, pričom dlhodobo spolupracuje s kolegami z početných domácich i zahraničných botanických inštitúcií. Prakticky od začiatkov profesionálneho pôsobenia je jej blízka aj história botaniky (pozri napr. príspevky o botanických rukopisoch G. M. Reussa), kde – vzhľadom na historické súvislosti – využíva dobrú znalosť maďarčiny. Skvelé floristické znalosti okrem inventarizačných výskumov chránených území a iných regionálnych výskumov už dlhšiu dobu zúročuje aj pri štúdiu širokej škály rastlinných (najmä vodných a mokraďových, ale aj skalných, xerotermných, lemových, krovinových a lesných) spoločenstiev, fytoecologické zápisy ktorých ochotne poskytuje

do Centrálnej databázy fytoecenologických zápisov, následne aj do edície Rastlinné spoločenstvá Slovenska. Okrem početných článkov a štúdií v domácich i zahraničných vedeckých a odborných časopisoch autorsky prispela aj do významných regionálnych i celonárodných súborných publikácií: edícia Flóra Slovenska, Flóra, geológia a paleontológia Devinskej Kobyly, Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska, Červená kniha ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov SR a ČR – Vyššie rastliny, Príroda Veľkej Fatry, Osobnosti botaniky na Slovensku. Je jedným z čiastkových editorov pripravovaného Určovacieho kľúča papraďorastov a semenných rastlín Slovenska a zostavovateľkou publikácií Biodiverzita Národného parku Muránska planina a Flóra okolia Tornale. Výsledky výskumov pravidelne prezentuje na domácich i zahraničných vedeckých konferenciách. Od začiatku 90. rokov sa aktívne zapája do riešenia vedeckých projektov VEGA a APVV. Bola vedúcou dvoch projektov zameraných na štúdium biodiverzity Národného parku Muránska planina a členkou riešiteľského kolektívu početných ďalších projektov riešených buď priamo na pracovisku, alebo v spolupráci s Botanickým ústavom SAV, Technickou univerzitou vo Zvolene a ďalšími univerzitnými pracoviskami. Najmä v ostatných rokoch sa na ňu pravidelne obracajú so žiadosťou o oponovanie taxonomicky zameraných dizertačných prác. Je vedúcou redaktorkou časopisu Reussia od jeho založenia (2004), od r. 2010 členkou rozšírenej redakčnej rady časopisu *Biologia*, sect. Botany.

O svoje znalosti a skúsenosti sa ochotne delí s účastníkmi najrôznejších exkurzií – od detských súťaží cez vysokoškolské terénne cvičenia až po terénne exkurzie v rámci domácich i medzinárodných podujatí. Je pravidelnou vedúcou exkurzných trás floristických kurzov SBS a ČBS organizovaných v trojročných cykloch na území Slovenska. Okrem terénnych cvičení študentov Prírodovedeckej fakulty UK v spolupráci s doc. L. Hroudou každoročne vedie aj exkurzie študentov Prírodovedeckej fakulty Karlovej univerzity územím Západných Karpát.

Už ako vysokoškolská študentka sa stala členkou Československej botanickej spoločnosti (1982) a Slovenskej botanickej spoločnosti (1984). V rokoch 2006–2011 bola členkou Hlavného výboru SBS. Od r. 2006 doteraz vykonáva funkciu predsedníčky Sekcie systematickej botaniky a geobotaniky, od r. 2009 je tiež členkou redakčnej rady časopisu *Bulletin Slovenskej botanickej spoločnosti*. Spolupodielala sa na príprave viacerých významných podujatí organizovaných Slovenskou botanicou spoločnosťou, napr. 5. medzinárodného sympózia synantropnej flóry a vegetácie (Martin 1988), 6. zjazdu SBS (Blatnica 1994), najmä však Floristického kurzu SBS a ČBS v Tornali (2006) a publikovaní jeho výsledkov. Spoločnosť ocenila jej prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku udelením titulu Zaslúžilý člen SBS.

Práca vedeckého pracovníka, ak má byť úspešná, si popri neustálom sebazvedelávaní vyžaduje vysokú mieru trpezlivosti a zodpovednosti. Obe tieto vlastnosti, či už pri vedeckej práci alebo vykonávaní funkcií v Spoločnosti, spolu s priateľskou, ústretovou povahou charakterizujú aj našu jubilantku. Milá Dita, do ďalších rokov Ti v mene kolegov a priateľov, Spoločnosti i svojom prajem predovšetkým pevné zdravie, mnoho energie do ďalšej práce, radosti z dobrých výsledkov, spokojnosti na pracovisku i v rodinnom kruhu. Nech Ti nohy i oči naďalej dobre slúžia a klávesnica dobre píše. Mnoga ljeta!

JÁN KLIMENT